

บทที่ 4

ประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามแหล่งที่มา

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการสร้างคำขึ้นใหม่ในภาษา แหล่งที่มาของคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี และประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจำแนกตามที่มาตามลำดับ

4.1 การสร้างคำขึ้นใหม่ในภาษา

เมื่อชนชาติ 2 ชนชาติติดต่อกัน ในการติดต่อกันระหว่างสองชนชาตินั้น ก็จะมีผลกระทบกับภาษาของสองชนชาตินั้นเสมอ ทั้งนี้เพราะเมื่อมีการติดต่อกันเกิดขึ้นจะต้องมีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและด้านอื่นๆ ในการแลกเปลี่ยนดังกล่าวอาจจะมีความคิดใหม่หรือวัตถุใหม่ซึ่งไม่เป็นที่คุ้นเคยของคนในชาตินั้น และเมื่อเกิดมีความจำเป็นที่จะต้องพูดถึงสิ่งนั้น ผู้พูดภาษาจึงต้องหาวิธีพูดถึงสิ่งนั้น ดังนี้

4.1.1 การบัญญัติคำศัพท์ใหม่ โดยใช้วิธีการทางภาษาในภาษาของตน เช่น เมื่อคนไทยเห็นน้ำแข็งซึ่งเป็นของใหม่ ก็ใช้วิธีการสร้างคำแบบ

คำประสมซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของการสร้างคำในภาษาไทยเรียกสิ่งใหม่ว่า น้ำแข็ง¹

4.1.2 การยืมคำ การสร้างคำใหม่โดยใช้วิธีการนี้เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด การยืมคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษานั้น มีวิธีการยืม 2 วิธีดังนี้

ก. การยืมทับศัพท์โดยวิธีนี้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว คำที่ยืมแบบทับศัพท์นั้นโดยทั่วไปมักจะถูกดัดแปลงให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้ยืมเพื่อให้ออกเสียงได้ง่ายขึ้น เช่น กีตาร์ ซึ่งทับศัพท์ภาษาอังกฤษ guitar

ข. การยืมแบบแปล (loan translation) คือการแปลคำที่แทนสิ่งของหรือความคิดชนิดคำต่อคำซึ่งสิ่งของ และความคิดนั้นไม่ใช่สิ่งทีคนในชาตินั้นเคยนึกคิดมาก่อน เช่น middleman ภาษาไทยนำมาแปลว่า คนกลาง ซึ่งเป็นการแปลตรงตัวระหว่าง middle กับ กลาง และ man กับ คน

4.2 แหล่งที่มาของคำในคำประสมภาษามลายูถิ่นปัตตานี

4.2.1 ภาษามาเลย์ ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 เนื่องจากว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาถิ่นหนึ่งของภาษามาเลย์ ภาษานี้ใช้พูดกันในแถบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาสผู้ใช้ภาษานี้มีจำนวน

¹ปราณี กุลละวณิชย์, "การเปลี่ยนแปลงภาษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 3 (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย บรรณาธิการ, 2526), หน้า 39

ประมาณหนึ่งล้านคน² ดังนั้นคำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจึงเป็นคำร่วมเชื้อสายกับภาษามาเลย์ ความแตกต่างระหว่างคำร่วมเชื้อสายในภาษามลายูถิ่นกับคำในภาษามาเลย์มีเฉพาะเรื่องเสียงดังนี้

ภาษามาเลย์	ภาษามลายูถิ่น
makan "กิน"	make "กิน"
ayam "ไก่"	aye "ไก่"
banyak "มาก"	ban <u>o</u> ? "มาก"
getah "ยาง"	g <u>i</u> t <u>o</u> h "ยางพารา"
rumah "บ้าน"	ru <u>m</u> ah "บ้าน"

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าหน่วยเสียงสระ /a/ ซึ่งปรากฏหน้าหน่วยเสียง /_m/ และ /_n/ จะกลายเป็นหน่วยเสียงสระ /e/ ในภาษามลายูถิ่น และหน่วยสระ /a/ ปรากฏหน้าหน่วยเสียง /_k/ และ /_h/ จะกลายเป็นหน่วยเสียงสระ /o/ ในภาษามลายูถิ่น และหน่วยเสียง /r/ จะปรากฏกับหน่วยเสียง /ɔ/ ในภาษามลายูถิ่น เป็นต้น

4.2.2 ภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีความคล้ายคลึงกับภาษาไทย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ใช้ภาษามีการติดต่อและพบปะกับคนไทยมากขึ้นจึงทำให้ภาษาไทยเข้าไปมีอิทธิพลต่อผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นโดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้ภาษาที่เป็นวัยรุ่น ซึ่งจะใช้คำทับศัพท์ภาษาไทยมากตัวอย่าง เช่น

ภาษาไทย	ภาษามลายูถิ่น
ปลอม	plom
ไฟฟ้า	paipa
ตุ๋น	tu yen

² อมร ทวีศักดิ์, ภาษามลายูถิ่นในประเทศไทย, หน้า 6

4.2.3 ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพบว่ามีคำอยู่จำนวนหนึ่งที่พบในข้อมูลคำประสมมลายูถิ่นปัตตานีนั้นมาจากภาษาอังกฤษ การรับเอาคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษานั้นสันนิษฐานว่าเป็นการรับมาจากภาษามาลเลย์ คำที่พบมีดังนี้

ภาษาอังกฤษ	ภาษามาลเลย์	ภาษามลายูถิ่น
engine "เครื่องยนต์"	enjin	ʔedzen "เครื่องยนต์"
bicycle "จักรยาน"	sikal	sika "จักรยาน"
motorcycle "มอเตอร์ไซด์"	motor	mutu "มอเตอร์ไซด์"
brush "แปรง"	berus	biruh "แปรง"
tyre "ล้อ"	tayar	taya "ล้อ"
exhaust "ท่อไอเสีย"	enjut	ʔedzuh "ท่อไอเสีย"
gas "แก๊ส"	gas	gah "แก๊ส"

4.2.4 ภาษาบาลี-สันสกฤต ผู้วิจัยพบว่ามีคำบางคำที่พบในข้อมูลคำประสมมลายูถิ่นปัตตานีนั้นมาจากภาษาบาลี-สันสกฤต ที่เป็นเช่นนั้นเพราะก่อนที่ชาวมลายูจะนับถือศาสนาอิสลามดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ก็เคยนับถือศาสนาฮินดูมาก่อน คำที่พบมีดังนี้

ภาษาบาลี-สันสกฤต	ภาษามลายูถิ่น
gru	guɕu "ครู"
raja	ɕadzɔ "กษัตริย์, พระราชา"

4.3 เกณฑ์ในการจำแนกคำประสมตามที่มา

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ที่ว่าหากคำประสมคำใดตรงกับคำประสมภาษามาลเลย์ในมาตรฐานจากพจนานุกรม Kamus Lengkap ผู้วิจัยตัดสินว่า คำประสมคำนั้นเป็นคำร่วมเชื้อสาย

หากคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแตกต่างไปจากคำประสมในภาษามาเลย์มาตรฐานจากพจนานุกรม Kamus Lengkap และคำประสมดังกล่าวมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับคำประสมในภาษาไทย ผู้วิจัยตัดสินว่า คำประสมคำนั้นอาจจะยืมจากภาษาไทยโดยการแปล

หากคำประสมในภาษามลายูถิ่นใช้คำที่แตกต่างไปจากคำประสมในภาษามาเลย์มาตรฐานและแตกต่างไปจากภาษาไทย ผู้วิจัยตัดสินว่าคำประสมคำนั้นเป็นคำที่บัญญัติขึ้นใหม่

หากคำประสมในภาษามลายูถิ่นใช้คำที่แตกต่างไปจากคำประสมในภาษามาเลย์มาตรฐาน แต่คำประสมดังกล่าวมีส่วนประกอบส่วนหนึ่งเหมือนกับคำประสมในภาษามาเลย์มาตรฐาน ผู้วิจัยจะตัดสินว่าคำประสมดังกล่าวเป็นคำที่บัญญัติขึ้นใหม่โดยเทียบแบบ (analogy) จากคำประสมที่มีอยู่เดิม คำประสมประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นชุดของคำ เช่น

คำประสมภาษามาเลย์มาตรฐาน	ภาษามลายูถิ่นปัตตานี
tuke kasu?	tuke sumoh
"ช่างทำรองเท้า"	"ช่างทำบ้าน"
	tuke simin
	"ช่างปูน"

จะเห็นได้ว่าคำประสม tuke sumoh และ tuke simin จะไม่พบในภาษามาเลย์มาตรฐาน แต่ในภาษามาเลย์มาตรฐานจะมีคำประสม tuke kasu? ซึ่งมีส่วนประกอบส่วนหนึ่งเหมือนกับ คำประสมในภาษามลายูถิ่นประสมในภาษามลายูถิ่น คือ tuke

4.4 ประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจำแนกตามที่มา

4.4.1 คำประสมที่เป็นคำร่วมเชื้อสาย จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้คำประสมจำนวน 710 คำ และเมื่อผู้วิจัยตรวจสอบคำประสมเหล่านี้กับ

ภาษามาเลย์มาตรฐานจากพจนานุกรม Kamus Lengkap ของ Dr. Awang Sudjai Hairul และ Yusoff Khan ซึ่งเป็นพจนานุกรมภาษามาเลย์ - ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพบว่ามีคำประสมที่เป็นคำร่วมเชื้อสายภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษามาเลย์มีจำนวน 165 คำ ตัวอย่างเช่น

ภาษามลายูถิ่น			ภาษามาเลย์		
dzatong	pisic	"ปลีกล้วย"	jantung	pisang	"ปลีกล้วย"
"ตับ, หัวใจ"	"กล้วย"		"หัวใจ"	"กล้วย"	
lado	kiçin	"พริกแห้ง"	lada	kering	"พริกแห้ง"
"พริก"	"แห้ง"		"พริก"	"แห้ง"	
hile	ʔaka	"สติพินเพื่อน"	hilang	akal	"บ้า, วิกลจริต"
"หาย"	"สติปัญญา"		"หาย, อันตรธาน"	"ความคิด, สติปัญญา"	
kaki	limo	"ฟุตบาท, ทางเท้า"	kaki lima		"ฟุตบาท, ทางเท้า"
"เท้า, ตีน"	"ห้า"		"ขา, เท้า"	"ห้า"	
batoʔ	kiçin	"วัลโรค"	batuk	kering	"วัลโรค"
"ไถ"	"แห้ง"		"ไถ"	"แห้ง, ไม่มีความชื้น"	
	นอกจากนี้	ผู้วิจัยพบว่ามีคำอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งมีความหมายเปลี่ยนไป			
จากภาษามาเลย์ ดังนี้					

ก) ความหมายแคบลง คือ

ʔibu	ʔaye	"แม่ไก่"	ibu	ayam	"แม่ไก่, แม่สื่อ, คนที่ช่วย
					เหลือผู้อื่นในทางเจตนาร้าย

4.4.2 คำประสมที่เกิดจากการยืมโดยการทับศัพท์ ผู้วิจัยพบว่า คำประสมที่เกิดจากการยืมด้วยวิธีนี้มีไม่มากคือ 19 คำ คำประสมที่พบว่าเป็นการยืมทับศัพท์นั้นจะมีการยืม 2 แบบ คือเป็นการทับศัพท์ทั้งคำ กับ การทับศัพท์คำเดียว

4.4.2.1 คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์ทั้งคำ ผู้วิจัยพบว่า การยืมทับศัพท์ทั้งคำเป็นการทับศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอื่น ๆ ไม่พบในข้อมูล คำประสมทับศัพท์ที่พบมี 5 คำ คือ

ก. ทับศัพท์ภาษาไทยทั้งคำ

ma(ภาษาไทย) "หมายเรียก" + tahan(ภาษาไทย) "ทหาร" > ma tahan "หมายเรียกเกณฑ์ทหาร" คำนี้มีใช้ทั้ง 6 บ้าน

tu(ภาษาไทย) "ตุ้" + yey(ภาษาไทย) "เย็น" > tu yey "ตุ้เย็น" คำนี้มีใช้ 3 บ้านคือ บ้านสะเนิง บ้านจะบังติกอและบ้านกรือเซะ

ข. ทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งคำ

taya(ล้อ) + sika(จักรยาน) > taya sika "ล้อจักรยาน"

taya(ล้อ) + mutu(มอเตอร์ไซด์) > taya mutu "ล้อมอเตอร์ไซด์"

?edzuh(ท่อไอเสีย)+mutu(มอเตอร์ไซด์) > ?edzuh mutu "ท่อไอเสีย

มอเตอร์ไซด์"

ผู้วิจัยพบว่าคำประสมที่ยืมทับภาษาอังกฤษทั้งคำ ทั้ง 3 คำมีใช้ทั้ง 6 บ้าน

4.4.2.2 คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์คำเดียว จากข้อมูล คำประสมประเภทนี้มี 14 คำมีดังนี้

ก. ภาษาไทย + ภาษามลายูถิ่น จากข้อมูล ผู้วิจัยพบคำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์ดังกล่าว มี 6 คำดังนี้

gixɛ (แคร้) + kayu (ไม้) > gixɛ kayu "แคร่ไม้"*

gixɛ (แคร้) + buloh (ไผ่) > gixɛ buloh "แคร่ไม้ไผ่"

ภาษามลายูถิ่น + ภาษาไทย

dzipuʔ(หยิบ) + tahan(ทหาร) > dzipuʔ tahan

"การคัดเลือกทหาร"

pilito (ตะเกียง) + paipa (ไฟฟ้า) > pilito paipa

"หลอดไฟฟ้า" ผู้วิจัยพบว่าคำนี้ใช้ 2 บ้าน คือ บ้านกรือเซะ กับ บ้านรูสะมิแล

gigi (ฟัน) + plom (ปลอม) > gigi plom "ฟันปลอม"

base (ของ, สิ่งของ) + plom(ปลอม) > base plom "ของปลอม"

ผู้วิจัยพบว่าคำ 2 คำนี้มีใช้ที่บ้านสะนิงเท่านั้น

ข) ภาษาอังกฤษ + ภาษามลายูถิ่น การยืมคำ

ภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษานั้นเป็นการยืมผ่านภาษามาเลย์ คำที่พบมี 6 คำ ดังนี้

ʔedzɛŋ(เครื่องยนต์) + ggalɔ(ไถนา) > ʔedzɛŋ ggalɔ "รถไถนา"

ʔedzɛŋ(เครื่องยนต์) + padi(ข้าว) > ʔedzɛŋ padi "โรงสี, เครื่องสีข้าว"

*ยังเป็นข้อโต้แย้งกันอยู่ว่าคำนี้ gixɛ ภาษาไทยยืมภาษามลายูถิ่น หรือภาษามลายูถิ่นยืมไทย เนื่องจากคำนี้ในภาษามาเลย์คือ gerai หน่วยเสียงสระ /ai/ จะกลายเป็นหน่วยเสียงสระ /a/ ในภาษามลายูถิ่น ดังนั้นถ้าเป็นไปตามปกติภาษามลายูถิ่นจะต้องใช้ *geɾa ดังนั้น gixɛ อาจจะไม่ใช่คำเดียวกับ gerai เนื่องจากภาษามลายูทุกถิ่นใช้ gixɛ ปัญหาจึงเกิดว่า gixɛ อาจจะยืมภาษาไทย "แคร่" ซึ่งมีหน่วยเสียงสระ /e/ เหมือนกับ gixɛ แต่มีผู้โต้แย้งว่าภาษามลายูถิ่นรับคำนี้ผ่านมาจากภาษามลายูถิ่นอำเภอยะหา ซึ่งหน่วยเสียงสระ /ai/ ในมาเลย์จะกลายเป็นหน่วยเสียงสระ /e/ ในภาษามลายูถิ่นนี้ ตามลักษณะนี้จึงเป็นไปได้ว่าภาษาไทยอาจจะรับคำนี้ผ่านมาจากภาษามลายูถิ่นปัตตานี

geleŋ (แกลลอน) + miŋwə > geleŋ miŋwə "ถังน้ำมัน"

ภาษามลายูถิ่น + ภาษาอังกฤษ

ʔaeʔ (น้ำ) + te* (ชา) > ʔaeʔ te "น้ำชา"

pilito (ตะเกียง) + miŋwə (น้ำมัน) + gah (แก๊ส) > pilito miŋwə gah
"ตะเกียงน้ำมันก๊าด"

dapo (เตา, ครีว) + gah (แก๊ส) > dapo gah "เตาแก๊ส"

ผู้วิจัยพบว่าคำทั้ง 6 คำมีใช้ทั้ง 6 บ้าน

ค) ภาษาบาลี-สันสกฤต + ภาษามลายูถิ่น

ɕadzɔ (กษัตริย์, ราชา) + nagixi (เมือง) > ɕadzɔ nagixi "ข้าหลวง"

ɕadzɔ (กษัตริย์, ราชา) + mudɔ (อ่อน, เยาว์) > ɕadzɔ mudɔ "เจ้าชาย"

ผู้วิจัยพบว่าคำทั้งสองคำมีใช้ทั้ง 6 บ้าน

ดังนั้นกล่าวได้ว่าคำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์คำเดียว หรือทั้งคำนั้น ถ้าเป็นคำยืมที่อยู่ในภาษานานแล้ว และใช้กันเป็นประจำ คำๆนั้นจะพบทั้ง 6 บ้าน แต่ถ้าเป็นคำที่ใช้เรียกสิ่งของใหม่ๆ ที่เพิ่งเข้าไปในภาษา จะพบว่าคำๆนั้นจะใช้เพียง หนึ่งบ้านหรือสองบ้านเท่านั้น

4.4.3 คำประสมที่เกิดจากการยืมโดยการแปล คำประสมที่เกิดจากการยืมด้วยวิธีนี้ผู้วิจัยพบว่าการยืมโดยการแปล 2 แบบดังนี้

4.3.3.1 คำประสมที่เกิดจากการยืมโดยการแปล

แบบคำต่อคำ คำประสมประเภทนี้ยืมจากภาษาไทยโดยการแปลแบบคำต่อคำ ผู้วิจัยพบคำประสมที่เกิดจากการยืมโดยวิธีนี้ จำนวน 263 คำ

*te คำนี้ยังเป็นข้อโต้แย้งอยู่ว่าภาษามาเลย์รับมาจากภาษาจีนหรือภาษามาเลย์รับมาจากภาษาอังกฤษ

gigi buboh "ฟันปลอม" คำนี้พบทุกบ้านยกเว้นบ้านสะเนิงซึ่งใช้ gigi plom ซึ่งเป็นคำที่ยืมทับศัพท์ภาษาไทยคำเดียว เป็นที่สังเกตว่าคำประสมที่ใช้ตรงกันทั้ง 6 บ้านนั้น น่าจะเป็นคำที่รับจากภาษาไทยเข้าไปใช้ในภาษามาเป็นเวลานานแล้วและเป็นคำที่ใช้บ่อยๆในชีวิตประจำวัน

4.4.3.2 คำประสมที่เกิดจากการแปลแล้วใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียง ผู้วิจัยพบคำประสมดังกล่าวจำนวน 114 คำ คำประสมประเภทนี้จะมีลักษณะคล้ายกับคำประสมที่เกิดจากการยืมแบบแปล แต่คำประสมประเภทนี้จะเป็นแบบยืมแล้วใช้คำอื่นซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำเดิม ดังนี้

ขันเงิน, ถ้วยรางวัล	tɕawɛ	peɕw?
	"ถ้วย"	"เงิน(โลหะ)"
	bate	peɕw?
	"ขัน"	"เงิน(โลหะ)"

ตุ๋ยา	kɔtɔw?	ʔubaʔ
	"กล่อง"	"ยา"
	bbikah	ʔubaʔ
	"ภาชนะ"	"ยา"
	piti	ʔubaʔ
	"ตุ๋"	"ยา"

ช้อนโต๊ะ	sudu	gula
	"ช้อน"	"แกง"
	sudu	medzɔ
	"ช้อน"	"โต๊ะ"
	sudu	make nasiʔ
	"ช้อน"	"กิน" "ข้าว"

ยาสระผม	ʔubaʔ	basoh	ppalo
"ยา"		"ซัก, ล้าง"	"ศรีษะ"
ʔubaʔ		basoh	ʔam ^o ʔ
"ยา"		"ซัก, ล้าง"	"ผม"
sabon		basoh	ppalo
"สบู่"		"ซัก, ล้าง"	"ศรีษะ"

คิมคียบถ่าน	ŋŋipeʔ	ʔapi
"ที่คียบ, หนีบ"		"ไฟ"
ŋŋipeʔ		ʔaxe
"ที่คียบ, หนีบ"		"ถ่าน"

ไม้แคะหู	ggwaxeʔ	tiling
	"เครื่องมือที่ใช้แคะ, แคะ"	"หู"

4.4.4 คำประสมที่บัญญัติขึ้นใหม่ คำประสมประเภทนี้เป็นคำประสมที่พบในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเท่านั้น เป็นลักษณะเฉพาะของภาษามลายูถิ่นเอง คำประสมประเภทนี้ที่พบมีสองลักษณะคือคำประสมที่ผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นสร้างขึ้นพบในภาษามลายูถิ่นเท่านั้น กับ คำประสมที่ผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นสร้างขึ้นโดยการเทียบจากคำที่มีอยู่เดิมในภาษา

4.4.4.1 คำประสมที่บัญญัติใหม่ ผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นปัตตานีสร้างขึ้นเองเพื่อให้เรียกสิ่งของต่างๆ จากข้อมูลผู้วิจัยพบคำประสมที่บัญญัติขึ้นใหม่มีจำนวน 125 คำ ดังนี้

-tciɔh	piɔʔ	"ท้องร่วง"
"สว่าง, ใส"	"ท้อง"	

-pulo? simana? "ข้าวเหนียวที่ใช้ในพิธีกรรมบางพิธีกรรม"
"ข้าวเหนียว" "กำลังใจ"

-ttiyo? hagi? "ขี้เต่า"
"รักแร้" "ไหม้"

-kituwa? malah "หูชนิดแข็ง"
"(โรค)หู" "ขี้เกีจ"

-tcuna? tcaŋoŋ "กระดานหก"
"กระดก" "ราวสำหรับนก, ไม้"

-ʔubi kilin "มันขี้หนู"
"มัน" "ชาวทมิฬ"

-duwi? biɣanɔ? "ดอกเป็ช"
"เงิน" "เกิด, คลอด"

-kiladi butci? "ผักตบชวา"
"ต้นบอน" "ปอง, พอง"

-ʔoɕɛ ɣoʔɕoɕ "นิกมวย"
"คน" "ต๋อย"

4.4.4.2 คำประสมที่บัญญัติขึ้นโดยเทียบจากคำเดิมที่มี

อยู่ในภาษา ผู้วิจัยพบว่าคำประสมอยู่จำนวน 24 คำน่าจะสร้างจาก
การเทียบจากคำที่มีอยู่เดิมคือเมื่อมีสิ่งใหม่เข้ามา ผู้ใช้ภาษานำสิ่งที่เข้ามาใหม่นั้น
เทียบกับคำที่อยู่เดิม การสร้างคำเพื่อใช้เรียกสิ่งของสิ่งนั้นก็จะมีลักษณะคล้ายกับ

คำที่มีอยู่เดิม ดังนี้

ภาษามลายูถิ่น(คำที่มีอยู่เดิม)	ภาษามลายูถิ่น(คำใหม่ที่เกิดขึ้น)
- bidɔʔ ʔaeʔ "แป้งน้ำ" "แป้ง" "น้ำ"	- bidɔʔ dibu "แป้งฝุ่น" "แป้ง" "ฝุ่น"
	- bidɔʔ pekeʔ "แป้งพัพ" "แป้ง" "แป้ง(แพนเค้ก)"
- biruh gigi "แปรงสีฟัน" "แปรง" "ฟัน"	- biruh lata "แปรงตัดฟัน" "แปรง" "ฟัน"
- ʔaye hute "ไถ่ป่า" "ไถ่" "ป่า"	- ʔaye tilɔ "ไถ่ไข่" "ไถ่" "ไข่"
	- ʔaye dagin "ไถ่พันธุ้เนื้อ" "ไถ่" "เนื้อ"

จากตารางประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจำแนกตามที่มา (หน้า 71 และ 72) สรุปได้ว่าคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 4 ประเภทดังนี้

1. คำประสมที่เป็นคำร่วมเชื้อสาย
2. คำประสมที่เกิดจากการยืม ซึ่งแบ่งย่อยได้ 2 ประเภทคือ
 - 2.1 คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์ทั้งคำ
 - 2.2 คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์คำเดียว
3. คำประสมที่เกิดจากการยืมโดยการแปล แบ่งย่อยได้ 2 ประเภทคือ
 - 3.1 คำประสมแปลคำต่อคำ
 - 3.2 คำประสมที่เกิดจากการแปลแล้วใช้คำที่มีความหมาย

ใกล้เคียง

4. ค่าประสมที่บัญญัติขึ้นใหม่ แบ่งย่อยได้ 2 ประเภทคือ
 - 4.1 ค่าประสมที่บัญญัติใหม่
 - 4.2 ค่าประสมที่บัญญัติขึ้นโดยเทียบจากค่าที่มีอยู่เดิม

จะเห็นได้ว่าค่าประสมที่เกิดจากการยืมโดยการแปลพบมากที่สุด
ข้อมูลค่าประสมภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือจำนวน 377 ค่า ค่าประสมแปลค่าต่อค่า
พบมากที่สุดคือ 263 ค่าจากตารางจะเห็นได้ว่าค่าประสมประเภทนี้ แต่ละบ้าน
จะใช้ต่างกันออกไป คือค่าทั้ง 263 ค่าจะใช้ไม่ตรงกันทั้ง 6 บ้าน ค่าที่ใช้ตรงกัน
ทั้ง 6 บ้านมีจำนวน 206 ค่า ค่าที่เหลือจะกระจายไปแต่ละบ้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่น	จำนวนของคำจำนวนตามจำนวนบ้านที่ใช้ ¹						จำนวนทั้งหมด	ร้อยละ
	6บ้าน	5บ้าน	4บ้าน	3บ้าน	2บ้าน	1บ้าน		
1. คำประสมที่เป็นคำรวมเงือสาย	142	15	2	1	4	1	165 คำ	23.24
2. คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์								
2.1 ก. ทับศัพท์ภาษาไทยทั้งคำ	2	-	-	-	-	-		
ข. ทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งคำ	3	-	-	-	-	-		
2.2 ทับศัพท์คำเดี่ยว								
ก. ภาษาไทย - ภาษามลายูถิ่น	7	-	-	-	-	-		
ข. ภาษาอังกฤษ - ภาษามลายูถิ่น	5	-	-	-	-	-		
ค. ภาษาบาลีสันสกฤต-ภาษามลายูถิ่น	2	-	-	-	-	-		

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนและประเภทของคำประสมตามจำนวนบ้านที่ใช้

¹ ดูตารางการกระจายของคำประสมในแต่ละบ้านหน้า 99 ประกอบ

ประเภทของคำประสมในภาษามลายูถิ่น	จำนวนของคำจำแนกตามจำนวนบ้านที่ใช้						จำนวนทั้งหมด	ร้อยละ
	6บ้าน	5บ้าน	4บ้าน	3บ้าน	2บ้าน	1บ้าน		
3. คำประสมที่เกิดจากการยืมโดยการแปล								
3.1 คำประสมแปลคำต่อคำ	206	26	13	8	2	5	377 คำ	53.10
3.2 คำประสมที่เกิดจากแปลแล้วใช้ทำ ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	13	14	11	19	21	33		
4. คำประสมที่บัญญัติขึ้นใหม่								
4.1 คำประสมที่บัญญัติใหม่	102	11	5	3	3	3	149 คำ	20.99
4.2 คำประสมที่บัญญัติขึ้นโดยแยก คำเดิมที่มีอยู่	23	-	-	-	-	1	24	

